

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 635

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 31 iulie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 419 din 3 iulie 2019 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990	2–9
★	
Opinie separată	9–10
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
383. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale privind aprobarea Catalogului oficial al soiurilor de plante de cultură din România pentru anul 2019.....	11
1.043. — Ordin al ministrului transporturilor pentru aprobarea Normelor privind aplicarea la nivel național a prevederilor art. 8 alin. (4) din Regulamentul (UE) nr. 598/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de stabilire a normelor și a procedurilor cu privire la introducerea restricțiilor de operare referitoare la zgomot pe aeroporturile din Uniune în cadrul unei abordări echilibrate și de abrogare a Directivei 2002/30/CE, a Procedurilor de exceptare a aeronavelor cu o marjă mică de conformitate, înmatriculate în țări în curs de dezvoltare, de la aplicarea restricțiilor de operare referitoare la zgomot instituite pe aeroporturile din România, precum și a Procedurilor de autorizare a unor operațiuni individuale efectuate pe aeroporturile din România cu aeronave cu o marjă mică de conformitate.....	12–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 419

din 3 iulie 2019

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simina Elena Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990, obiecție formulată de Președintele României, în temeiul art. 146 lit. a) din Constituție și al art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

2. Cu Adresa nr. CP1/638 din 7 mai 2019, Președintele României a trimis Curții Constituționale sesizarea formulată, care a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 3.595 din 7 mai 2019 și constituie obiectul Dosarului nr. 1.241A/2019.

3. În motivarea sesizării de neconstituționalitate, autorul obiecției formulează **critici de neconstituționalitate extrinsecă**, susținând că Legea pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990 a fost adoptată cu nesocotirea prevederilor art. 61 alin. (2), art. 73 alin. (3) lit. h), art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituție.

4. Legea supusă controlului a fost adoptată cu nesocotirea prevederilor art. 61 și ale art. 75 din Constituție, fiind încălcată competența primei Camere sesizate, Senatul, care nu a dezbătut textul și soluția adoptate de Camera Deputaților. Astfel, prin forma inițiatorului votată de către Senat se urmărea eliminarea interdicției de a fi fondatorul unei societăți pentru persoanele care au fost condamnate pentru infracțiuni de corupție. Din compararea celor două forme (cea a inițiatorului, respinsă de Senat, și cea adoptată de Camera Deputaților), se poate observa că în forma adoptată de Camera decizională este schimbat în mod fundamental conținutul legii criticate. Potrivit acesteia din urmă, nu poate avea calitatea de fondator al unei societăți persoana căreia i s-a interzis expres acest drept prin hotărâre judecătorească definitivă, ca pedeapsă complementară a condamnării pentru infracțiunile prevăzute în cuprinsul normei. Or, se apreciază că a fost deturnată finalitatea urmărită de inițiator — aceea de eliminare a interdicției de a fonda societăți pentru persoanele care au fost condamnate pentru infracțiuni de corupție, acest aspect reprezentând o deosebire majoră de conținut față de intenția inițiatorilor. Mai mult, dacă în forma inițiatorilor interdicția de a fi fondator al unei societăți era instituită prin raportare la o condamnare pentru anumite categorii de infracțiuni, din rândul cărora erau eliminate infracțiunile de corupție, forma adoptată de Camera Deputaților se referă numai la persoanele cărora li s-a interzis prin hotărâre judecătorească definitivă dreptul de a exercita calitatea de fondator, ca pedeapsă complementară, pentru anumite categorii de infracțiuni, inclusiv cele de corupție. Astfel, are loc atât o restrângere a sferei persoanelor cărora li se aplică această

interdicție — de la persoanele condamnate, doar la cele cărora li s-a aplicat o astfel de măsură ca pedeapsă complementară —, cât și o extindere a acestei sfere a destinatarilor (față de forma inițiatorilor), reintroducându-se în rândul categoriilor de infracțiuni vizate de textul criticat și infracțiunile de corupție. O astfel de modificare a obiectului propunerii legislative nu poate fi decisă de o singură Cameră, fără încălcarea principiului bicameralismului.

5. Având în vedere faptul că propunerea inițiatorilor avea un articol unic, vizând în mod explicit doar acest aspect, prin raportare la obiectul acestei propuneri legislative, modificarea operată în Camera decizională reprezintă o deosebire majoră de conținut, fiind schimbat în mod substanțial sensul acestei modificări. Mai mult, prin raportare la același considerent, configurația este, de asemenea, una diferită, ceea ce conduce la întrunirea condițiilor cumulative dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale cu privire la respectarea principiului bicameralismului.

6. Prin urmare, în cazul de față, Camera Deputaților, adoptând, în calitate de Cameră decizională, Legea pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990, a sustras dezbaterii și adoptării primei Camere sesizate modificări care vizau aspecte esențiale în structura și filosofia legii, ceea ce contravine art. 61 alin. (2) și art. 75 alin. (1) din Constituție.

7. În continuare, Președintele României arată că legea supusă controlului de constituționalitate face referire la interdicția de a fi fondatori ai societăților prevăzute de Legea nr. 31/1990 aplicată persoanelor „cărora li s-a interzis prin hotărâre judecătorească definitivă dreptul de a exercita calitatea de fondator ca pedeapsă complementară a condamnării pentru infracțiuni contra patrimoniului, prin nesocotirea încrederii, infracțiuni de corupție, delapidare, infracțiuni de fals în înscrisuri, evaziune fiscală, infracțiuni prevăzute de Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau pentru infracțiunile prevăzute de lege.”

8. Prin raportare la dispozițiile art. 66 alin. (1) din Codul penal, autorul obiecției observă că nu există o astfel de pedeapsă complementară, cea a interzicerii dreptului de a exercita calitatea de fondator al unei societăți, iar dispozițiile art. 66 alin. (1) lit. g) fac referire la „dreptul de a ocupa funcția, de a exercita profesia sau meseria ori de a desfășura activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii”. Necorelarea acestor dispoziții și neclaritatea textului supus controlului de constituționalitate poate conduce și la interpretarea că, distinct de cele reglementate de art. 66 alin. (1) din Codul penal, legiuitorul a instituit prin această lege o pedeapsă complementară distinctă. Or, potrivit art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție, infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora se reglementează prin lege organică, în conformitate cu dispozițiile art. 76 alin. (1) din Constituție. Având în vedere aceste aspecte, adoptarea legii deduse controlului de

constituționalitate în temeiul art. 76 alin. (2) din Constituție, ca lege ordinară, încalcă normele constituționale amintite.

9. Referitor la **criticile privind neconstituționalitatea intrinsecă**, autorul sesizării susține că legea dedusă controlului de constituționalitate încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție. Potrivit art. 6 alin. (1) din Legea societăților nr. 31/1990 sunt considerați fondatori semnatarii actului constitutiv, precum și persoanele care au un rol determinant în constituirea societății. Textul de lege criticat este neclar, deoarece prevede că nu poate avea calitatea de fondator al unei societăți persoana căreia i s-a interzis expres acest drept prin hotărâre judecătorească definitivă, ca pedeapsă complementară a condamnării pentru infracțiunile prevăzute în cuprinsul normei criticate. Or, printre pedepsele complementare reglementate la art. 66 alin. (1) lit. a)—o) din Codul penal nu se regăsește pedeapsa complementară constând în interzicerea dreptului de a exercita calitatea de fondator, iar pedeapsa complementară prevăzută de art. 66 alin. (1) lit. g), cea referitoare la interzicerea exercitării dreptului „de a ocupa funcția, de a exercita profesia sau meseria ori de a desfășura activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii”, nu se suprapune decât în unele cazuri cu situația în care persoanele condamnate s-au folosit de calitatea de fondatori pentru a săvârși infracțiuni din categoriile enumerate de lege. Autorul obiecției de neconstituționalitate apreciază că, în lipsa corelării normei criticate cu dispoziția de la art. 66 alin. (1) lit. a)—o) din Codul penal, instanța de judecată nu poate stabili pedeapsa complementară a dreptului de a exercita calitatea de fondator al unei societăți, întrucât această sancțiune nu este prevăzută de Codul penal. Consecința imposibilității de aplicare, prin hotărâre judecătorească definitivă, a pedepsei complementare a dreptului de a exercita calitatea de fondator pentru infracțiunile prevăzute de normă conferă acesteia neclaritate și impredictibilitate, contrar exigențelor de calitate a legii impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție, așa cum acestea au fost dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale. Mai mult, o astfel de reglementare lasă, practic, fără obiect interdicția respectivă, fiind o normă care nu va putea fi aplicată niciodată. Or, față de standardele de calitate dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale prin raportare la principiul legalității prevăzut de art. 1 alin. (5) din Constituție, o astfel de dispoziție este neclară atât pentru judecători (inducându-se ideea că legea reglementează o pedeapsă complementară distinctă), cât și pentru alte categorii de destinatari: persoanele care doresc să fondeze o societate sau chiar pentru persoanele din cadrul Oficiului Național al Registrului Comerțului, instituție cu atribuții în înregistrarea societăților prevăzute de Legea nr. 31/1990.

10. În continuare, autorul sesizării face trimitere la Legea nr. 27/2002 pentru ratificarea Convenției penale privind corupția, adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999, prin care România a ratificat această convenție, instrument internațional al Consiliului European, precum și la Legea nr. 365/2004, prin care România a ratificat Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003. Ambele convenții internaționale fac referire la corupția din sectorul privat. Spre exemplu, potrivit art. 7 din Convenția penală privind corupția a Consiliului European, „Fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a incrimina ca infracțiune, conform dreptului său intern, dacă s-a săvârșit cu intenție, în cadrul unei activități comerciale, fapta de a promite sau de a da, direct ori indirect, orice folos necuvenit oricărei persoane care conduce sau lucrează pentru o entitate din sectorul privat, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, cu scopul ca aceasta să îndeplinească sau să se abțină să îndeplinească un act, cu încălcarea obligațiilor sale”. În continuare, art. 8 din același document internațional face referire la corupția pasivă din sectorul privat, menționând că „Fiecare

parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a incrimina ca infracțiune, conform dreptului său intern, dacă s-a săvârșit cu intenție, în cadrul unei activități comerciale, fapta oricărei persoane care conduce sau lucrează pentru o entitate din sectorul privat de a solicita sau de a primi, direct ori prin intermediul terților, un folos necuvenit sau de a accepta oferta ori promisiunea, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, cu scopul ca aceasta să îndeplinească sau să se abțină să îndeplinească un act, cu încălcarea obligațiilor sale”.

11. Așadar, obligația României de a îndeplini întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte, potrivit art. 11 din Constituție, nu se rezumă doar la incriminarea infracțiunilor la care fac referire cele două articole, ci și la adoptarea altor măsuri, precum este și cea din legea aflată în vigoare, care prevede interdicția de a avea calitatea de membru fondator al societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, aplicată persoanelor condamnate pentru infracțiuni de corupție sau alte categorii de infracțiuni prevăzute de lege.

12. De asemenea, potrivit art. 12 pct. 1 din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției care se referă la sectorul privat, „Fiecare stat parte ia, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsuri pentru prevenirea corupției implicând sectorul privat, întărirea normelor de contabilitate și audit în sectorul privat și, dacă este cazul, prevederea de sancțiuni civile, administrative sau penale eficiente, proporționate și punitive, în caz de nerespectare a acestor măsuri”.

13. Așadar, pentru prevenirea corupției în mediul privat, România are obligația, în conformitate cu prevederile amintite, de a institui „sancțiuni civile, administrative sau penale eficiente, proporționate și punitive”. Or, prin restrângerea sferei de reglementare a interdicției prevăzute de art. 6 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 și prin conținutul neclar al noilor dispoziții care fac practic inaplicabilă această dispoziție, autorul sesizării apreciază că legiuitorul a încălcat art. 11 din Constituție, prin raportare la prevederile din convențiile amintite. Noua măsură reglementată este una lipsită de eficiență și de un caracter punitiv, așa cum aceste aspecte sunt reglementate chiar de art. 12 pct. 1 din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției.

14. În fine, pornind de la premisa că norma aflată în vigoare nu distinge, astfel că în categoria persoanelor cărora li se aplică interdicția de a fi fondatori ai unei societăți prevăzute de Legea nr. 31/1990 intră atât persoane chemate să îndeplinească activități ori servicii de interes public sau care îndeplinesc acte de autoritate publică, cât și persoane private, Președintele României invocă jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 32 din 23 ianuarie 2018, Decizia nr. 582 din 20 iulie 2016, Decizia nr. 456 din 4 iulie 2018), în care s-a reținut că nu orice diminuare a standardelor de integritate reprezintă automat o încălcare a prevederilor constituționale, legiuitorul având libertatea de a opta „pentru o adaptare a standardului de integritate, în funcție de anumite circumstanțe, iar nu pentru o eliminare sau anihilare a acestuia”. Or, în privința persoanelor care ocupă funcții sau demnități publice, în cazul de față, nu poate fi vorba de o adaptare a standardului de integritate, ci de o eliminare a acestuia, situație în care persoanele care ocupă funcții sau demnități publice și care sunt condamnate pentru o infracțiune din rândul celor prevăzute de art. 6 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 nu vor mai fi vizate de interdicția în discuție. Eliminarea acestui standard de integritate rezultă și din faptul că noul standard reglementat de lege nu poate fi considerat o adoptare a celui existent, ci o măsură complet nouă care vizează aplicarea unei pedepse complementare și care, prin modul său de reglementare, este practic inaplicabilă. Pentru aceste considerente, în privința persoanelor care ocupă o

funcție sau o demnitate publică, apreciază că dispozițiile articolului unic din legea criticată încalcă și art. 1 alin. (3), precum și alin. (5) din Constituție.

15. În concluzie, autorul obiecției solicită admiterea sesizării de neconstituționalitate și constatarea neconstituționalității Legii pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990, în ansamblul ei.

16. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a comunica punctele lor de vedere.

17. **Președintele Camerei Deputaților** a transmis cu Adresa nr. 2/4.897 din 14 iunie 2019, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 4.990 din 14 iunie 2019, punctul său de vedere cu privire la sesizarea de neconstituționalitate, prin care arată că aceasta este neîntemeiată.

18. Cu privire la *criticile de neconstituționalitate extrinsecă*, arată că susținerea potrivit căreia Legea pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990 încalcă principiul bicameralismului nu poate fi primită, întrucât scopul inițial al legii, în sensul de voință politică a autorilor propunerii legislative sau de filosofie, de concepție originară a actului normativ, nu este încălcat, forma finală a legii fiind tocmai rezultatul amendamentului formulat de grupul parlamentar din care fac parte și semnatarii propunerii legislative, votat de plenum Camerei Deputaților. De asemenea, nu există deosebiri majore, substanțiale, de conținut juridic între forma propunerii legislative dezbătute și respinse la vot de Senat și cea a legii dezbătute și votate de Camera Deputaților, textul adoptat având același obiect de reglementare, respectiv interdicția dreptului de a exercita calitatea de fondator al unei societăți din cele reglementate de Legea nr. 31/1990. În fine, nu există o configurație semnificativ diferită între formele votate/adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, întrucât ambele forme modifică doar alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990.

19. În ceea ce privește cel de-al doilea motiv de neconstituționalitate extrinsecă, președintele Camerei Deputaților arată că legea criticată nu instituie o nouă pedeapsă complementară, ci prevede ca interdicția cu privire la dreptul de a exercita calitatea de fondator într-o societate dintre cele reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, să se aplice persoanelor „cărora li s-a interzis prin hotărâre judecătorească definitivă dreptul de a exercita calitatea de fondator ca pedeapsă complementară a condamnării pentru infracțiuni contra patrimoniului, prin nesocotirea încrederii, infracțiuni de corupție, delapidare, infracțiuni de fals în înscrisuri, evaziune fiscală, infracțiuni prevăzute de Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau pentru infracțiunile prevăzute de lege”. Potrivit art. 66 alin. (1) lit. g) din Codul penal, constituie pedeapsă complementară interdicția dreptului de a ocupa funcția, respectiv de a desfășura activitatea de care persoana s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii. Având în vedere că legea criticată nu reglementează funcțiile, profesiile, activitățile care cad sub această interdicție ca pedeapsă complementară, pentru considerente de similitudine juridică, președintele Camerei Deputaților apreciază că nici interdicția dreptului de a exercita activitatea de fondator al unei societăți din cele reglementate de Legea nr. 31/1990 nu ar avea de ce să fie reținută în mod expres, ca pedeapsă complementară distinctă, în Codul penal. În consecință, consideră că susținerea autorului sesizării de neconstituționalitate în sensul că legea criticată instituie o

pedeapsă complementară distinctă de cea prevăzută la art. 66 alin. (1) lit. g) din Codul penal și, prin urmare, trebuia să fie adoptată ca lege organică, iar nu ca lege ordinară, este neîntemeiată.

20. În ceea ce privește *criticile de neconstituționalitate intrinsecă*, referitoare la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, Președintele Camerei Deputaților susține că interdicția cu privire la dreptul de a exercita calitatea de fondator într-o societate dintre cele reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, urmează a fi aplicată celor cărora prin hotărâre judecătorească definitivă li s-a interzis acest drept ca pedeapsă complementară a condamnării pentru infracțiunile prevăzute în textul de lege criticat. Ca orice pedeapsă complementară care se circumscrie dispozițiilor art. 66 alin. (1) lit. g) din Codul penal, text care nu denumește în mod expres funcțiile, profesiile, activitățile care cad sub această interdicție, și interdicția de a exercita activitatea de fondator într-o societate dintre cele reglementate de Legea societăților nr. 31/1990 poate fi pronunțată de instanța de judecată ca pedeapsă complementară, chiar dacă aceasta nu este prevăzută ca atare la art. 66 alin. (1) lit. g) din Codul penal. Prin urmare, susținerea autorului sesizării de neconstituționalitate potrivit căreia textul criticat este neclar și impredictibil, cu consecința imposibilității de aplicare, prin hotărâre judecătorească definitivă, a pedepsei complementare de interdicție a dreptului de a exercita calitatea de fondator, pentru infracțiunile prevăzute de normă, este neîntemeiată.

21. Reglementarea interdicției dreptului de a exercita calitatea de fondator al unei societăți prin hotărâre judecătorească definitivă, ca pedeapsă complementară a condamnării pentru infracțiunile prevăzute în textul de lege criticat, nu poate fi interpretată ca eliminare a unui standard de integritate, în sensul precizat de autorul sesizării de neconstituționalitate, ci dă expresie dreptului constituțional al puterii legiuitoare de a adopta acte normative, potrivit dispozițiilor art. 61 din Constituție, precum și dreptului fundamental al persoanei privind libertatea economică, garantat de dispozițiile art. 45 din Constituție, coroborat cu prevederile art. 53 din Constituție care reglementează restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. Prevederea legală criticată nu aduce atingere nici capacității statului de a asigura cetățenilor servicii publice de calitate, de a impune standarde etice și profesionale celor chemați să îndeplinească activități ori servicii de interes public, celor care îndeplinesc acte de autoritate publică, pentru exercitarea funcțiilor sale de către profesioniști care îndeplinesc criteriile profesionale și de probitate morală.

22. **Președintele Senatului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la obiecția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților, raportul judecătorului-raportor, dispozițiile Legii pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990, precum și prevederile Constituției, reține următoarele:

23. Actul de sesizare are ca obiect al criticilor de neconstituționalitate dispozițiile Legii pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990, care prevăd „Articol unic. — Alineatul (2) al articolului 6 din Legea societăților nr. 31/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.066 din 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins: (2) *Nu pot fi fondatori persoanele care, potrivit legii, sunt incapabile ori cărora li s-a interzis prin hotărâre judecătorească*

definitivă dreptul de a exercita calitatea de fondator ca pedeapsă complementară a condamnării pentru infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii, infracțiuni de corupție, delapidare, infracțiuni de fals în înscrisuri, evaziune fiscală, infracțiuni prevăzute de Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau pentru infracțiunile prevăzute de prezenta lege.”

24. Autorul sesizării susține că dispozițiile criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5), art. 11, art. 61 alin. (2), art. 73 alin. (3) lit. h), art. 75 și ale art. 76 alin. (1).

25. În vederea soluționării prezentei obiecții de neconstituționalitate, Curtea va proceda la verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a acesteia, prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție și de art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, sub aspectul titularului dreptului de sesizare, al termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și al obiectului controlului de constituționalitate. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale, din perspectiva legalității sale sesizări, iar cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează a fi cercetate în ordinea menționată, constatarea neîndeplinirii uneia având efecte dirimante și făcând inutilă analiza celorlalte condiții (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 334 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 31 mai 2018, paragraful 27, sau Decizia nr. 385 din 5 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 488 din 13 iunie 2018, paragraful 32).

26. Sub aspectul titularului dreptului de sesizare, prezenta obiecție de neconstituționalitate a fost formulată de Președintele României, care, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție și al art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, are dreptul de a sesiza Curtea Constituțională pentru exercitarea controlului de constituționalitate *a priori*, fiind, așadar, îndeplinită această primă condiție de admisibilitate.

27. Cu privire la termenul în care poate fi sesizată instanța de control constituțional, potrivit art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, acesta este de 5 zile de la data depunerii legii adoptate la secretarii generali ai celor două Camere ale Parlamentului, respectiv de 2 zile, începând de la același moment, dacă legea a fost adoptată în procedură de urgență. Totodată, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Legea fundamentală, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, care, potrivit art. 77 alin. (1) teza a doua din Constituție, se face în termen de cel mult 20 de zile de la primirea legii adoptate de Parlament. Cu privire la acest aspect se constată că Legea pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990 a fost adoptată în data de 10 aprilie 2019, în procedură ordinară, de Camera Deputaților, Camera decizională, a fost depusă, în data de 15 aprilie 2019, la secretarul general pentru exercitarea dreptului de sesizare cu privire la neconstituționalitatea legii și apoi trimisă spre promulgare, în data de 20 aprilie 2019. Prezenta sesizare a fost înregistrată la Curtea Constituțională în data de 8 mai 2019. Într-o atare situație, luând act de faptul că sesizarea de neconstituționalitate a fost formulată în termenul de 20 de zile, prevăzut de art. 77 alin. (1) teza a doua din Constituție, Curtea constată că obiecția de neconstituționalitate este admisibilă sub aspectul respectării termenului în care poate fi sesizată instanța de control constituțional.

28. În vederea analizării admisibilității prezentei sesizări cu privire la cel de-al treilea aspect de admisibilitate — *obiectul controlului de constituționalitate*, respectiv stabilirea sferei de competență a Curții cu privire la legea dedusă controlului, este

necesară analiza criticilor formulate de autorul sesizării. Analizând temeiurile constituționale invocate în susținerea sesizării de neconstituționalitate, precum și motivarea obiecției formulate, Curtea observă că obiectul criticii în prezenta cauză îl constituie procedura de adoptare a legii, precum și conținutul normativ al acesteia.

29. Așadar, nefiind incident un fine de neprimire a sesizării astfel formulate, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 1, 10, 15, 16 și 18 din Legea nr. 47/1992, să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor legale criticate.

30. *Analiza criticilor de neconstituționalitate extrinsecă.* Pe cale jurisprudențială (Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, Decizia nr. 413 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, sau Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011), Curtea a stabilit două criterii esențiale pentru a se determina cazurile în care prin procedura legislativă se încalcă *principiul bicameralismului*: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Întrunirea celor două criterii este de natură a afecta principiul constituțional care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, a primei Camere sesizate din procesul legislativ. Așa fiind, modificările și completările pe care Camera decizională le aduce asupra proiectului de lege sau propunerii legislative adoptate de prima Cameră sesizată trebuie să se raporteze la materia avută în vedere de inițiator și la forma în care a fost reglementată de prima Cameră. Altfel, se ajunge la situația ca o singură Cameră, și anume Camera decizională, să legifereze în mod exclusiv, ceea ce contravine principiului bicameralismului (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 472 din 22 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 336 din 30 aprilie 2008).

31. Stabilind limitele principiului bicameralismului, prin Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, Curtea a observat că aplicarea acestui principiu nu poate avea ca efect „deturnarea rolului de Cameră de reflecție a primei Camere sesizate [...], în sensul că aceasta ar fi Camera care ar fixa în mod definitiv conținutul proiectului sau propunerii legislative (și, practic, conținutul normativ al viitoarei legi), ceea ce are drept consecință faptul că cea de-a doua Cameră, Camera decizională, nu va avea posibilitatea să modifice ori să completeze legea adoptată de Camera de reflecție, ci doar posibilitatea de a o aproba sau de a o respinge”. Sub aceste aspecte, „este de netăgăduit că principiul bicameralismului presupune atât conlucrarea celor două Camere în procesul de elaborare a legilor, cât și obligația acestora de a-și exprima prin vot poziția cu privire la adoptarea legilor; prin urmare, lipsirea Camerei decizionale de competența sa de a modifica sau completa legea astfel cum a fost adoptată de Camera de reflecție, deci de a contribui la procesul de elaborare a legilor, ar echivala cu limitarea rolului său constituțional și cu acordarea unui rol preponderent Camerei de reflecție în raport cu cea decizională în procesul de elaborare a legilor. Într-o atare situație, Camera de reflecție ar elimina posibilitatea Camerei decizionale de a conlucra la elaborarea actelor normative, aceasta din urmă putându-și doar exprima prin vot poziția cu privire la propunerea sau proiectul de lege deja adoptat de Camera de reflecție, ceea ce este de neconceput”. În consecință, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 624 din

26 octombrie 2016, că art. 75 alin. (3) din Constituție, atunci când folosește sintagma „decide definitiv” cu privire la Camera decizională, nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune ca proiectul sau propunerea legislativă adoptată de prima Cameră sesizată să fie dezbătută în Camera decizională, unde i se pot aduce modificări și completări. Însă, în acest caz, Camera decizională nu poate modifica substanțial configurația inițiativei legislative și obiectul de reglementare, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator.

32. În ceea ce privește existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere, Curtea reține că analiza pe care o impune respectarea principiului bicameralismului vizează lipsa unor diferențe majore, substanțiale, de natură a înfrânge rolul deliberativ al celor două Camere. Formele dezbătute de Senat și Camera Deputaților au un articol unic, care vizează exclusiv modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990, astfel că modificarea operată în Camera decizională nu determină o schimbare a configurației actului normativ. Așa fiind, pentru a stabili dacă s-a respectat sau nu principiul bicameralismului, este necesar a se stabili dacă această modificare a determinat schimbarea semnificativă a conținutului legislativ, respectiv îndepărtarea de la scopul urmărit de inițiatori.

33. Scopul inițiativei legislative a fost acela de a elimina din legislația în vigoare interdicția de a fi fondator al unei societăți care vizează persoanele condamnate pentru infracțiuni de corupție. Prin urmare, propunerea legislativă supusă dezbaterii și aprobării primei Camere sesizate (Senatul) a avut ca obiect eliminarea dintre ipotezele de incidență ale art. 6 alin. (2) din Legea societăților nr. 31/1990 a cazului de condamnare pentru „infracțiuni de corupție”.

34. Pornind de la premisa că legea este, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament, Curtea reține că autoritatea legiuitoare trebuie să respecte principiile constituționale în virtutea cărora o lege nu poate fi adoptată de către o singură Cameră. Din analiza comparativă a conținutului normativ al actelor adoptate în prima Cameră sesizată (Senatul), respectiv în Camera decizională (Camera Deputaților), Curtea observă că, pe de o parte, prima Cameră sesizată (Senatul, în ședința plenului din 2 mai 2018) nu își însușește modificarea dispozițiilor art. 6 alin. (2) din Legea societăților nr. 31/1990 și respinge propunerea legislativă, iar, pe de altă parte, Camera decizională (Camera Deputaților, în ședința plenului din 10 aprilie 2019), de asemenea, nu își însușește modificarea dispozițiilor art. 6 alin. (2) din Legea societăților nr. 31/1990 în sensul eliminării cazului de condamnare pentru „infracțiuni de corupție”, însă modifică textul legal, în sensul circumscrierii interdicției de a fonda o societate numai cu privire la persoanele condamnate pentru infracțiunile expres enumerate pentru care, prin hotărârea judecătorească definitivă de condamnare, se dispune pedeapsa complementară a interzicerii dreptului de a exercita calitatea de fondator. Așadar, Curtea observă că, deși forma supusă aprobării Senatului, prima Cameră sesizată, diferă de cea adoptată de Camera Deputaților, Cameră decizională, între cele două forme ale legii nu există o diferență majoră de conținut, întrucât legea finală nu se îndepărtează de la scopul urmărit de inițiator, și anume circumscrierea interdicției referitoare la calitatea de fondator al unei societăți.

35. Bicameralismul nu înseamnă ca ambele Camere să adopte soluții legislative identice, în Camera decizională putând exista abateri inerente de la forma adoptată de prima Cameră sesizată, desigur, fără schimbarea obiectului esențial al proiectului de lege/propunerii legislative. A nega posibilitatea Camerei decizionale de a se îndepărta de la forma votată în prima Cameră ar însemna limitarea rolului său constituțional, iar caracterul decizional atașat acesteia ar deveni iluzoriu. S-ar ajunge la un veritabil mimetism, în sensul că cea de-a doua

Cameră se va identifica, în ceea ce privește activitatea sa legislativă, cu prima Cameră, neputându-se îndepărta în niciun fel de la soluțiile legislative pentru care a optat prima Cameră, ceea ce este contrar, până la urmă, chiar ideii de bicameralism (a se vedea Decizia nr. 51 din 1 februarie 2018, paragraful 41).

36. Prin urmare, nu se poate susține încălcarea principiului bicameralismului atât timp cât legea adoptată de Camera decizională se referă la aspectele principale pe care le-a avut în vedere propunerea legislativă în forma sa dezbătută de prima Cameră sesizată. Împrejurarea că prima Cameră a respins propunerea de modificare, optând indirect pentru păstrarea soluției legislative aflate în vigoare, nu împiedică cea de-a doua Cameră, în virtutea rolului său decizional, să modifice respectiva normă, prezervând concepția de ansamblu a acesteia, dar pe care o adaptează în mod corespunzător scopului urmărit de inițiatori. Așa fiind, stabilirea unei soluții legislative alternative/complementare celei dezbătute în prima Cameră sesizată, în condițiile în care aceasta este mai cuprinzătoare sau mai bine articulată în cadrul ansamblului legii, cu realizarea anumitor coroborări inerente oricărei modificări (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 765 din 14 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 134 din 21 februarie 2017), nu deturneză obiectivele urmărite de inițiativa legislativă, prin modificările aduse, Camera Deputaților reglementând norme care se circumscriu obiectului de reglementare a legii supuse modificării. Analiza mai atentă a soluțiilor legislative relevă însă doar o aparentă îndepărtare a formei proiectului de lege adoptat de Camera Deputaților de structura și conținutul formei adoptate de Senat și de scopul urmărit de inițiatori. În realitate, din interpretarea conținutului celor două forme ale propunerii legislative (cea supusă dezbaterii celor două Camere și cea adoptată de Camera decizională), Curtea constată că, în ambele cazuri, finalitatea avută în vedere a fost aceea a restrângerii sferei de reglementare a interdicției privind dobândirea calității de fondator al unei societăți, fie pe calea reducerii numărului de infracțiuni care atrag incidența interdicției, fie prin modificarea cauzei de incidență a interdicției.

37. Prin raportare la criteriile anterior menționate, consacrate prin Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, Decizia nr. 413 din 14 aprilie 2010 și Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011 (a se vedea paragraful 30), adoptarea de către Senat și de către Camera Deputaților a unor soluții juridice diferite, în vederea atingerii aceleiași finalități legislative, constituie o aplicare a principiului autonomiei funcționale a Camerelor Parlamentului, ce dă sens înseși componentei bicamerale a autorității legiuitoare, prevăzute la art. 61 alin. (2) din Constituție.

38. Având în vedere cele anterior expuse, Curtea constată că, adoptând legea în forma supusă controlului, Camera Deputaților a acționat în limitele rolului său decizional în activitatea de legiferare, atât conținutul normativ al legii, cât și finalitatea urmărită prin adoptarea ei respectând prevederile art. 61 alin. (2) din Constituție referitoare la principiul bicameralismului.

39. Potrivit celei de-a doua critici de neconstituționalitate extrinsecă, autorul obiecției susține că legiuitorul a instituit prin legea supusă controlului, *lege cu caracter ordinar*, o pedeapsă penală complementară distinctă, care, potrivit art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție, ar fi putut fi reglementată doar printr-o lege organică, în conformitate cu dispozițiile art. 76 alin. (1) din Constituție.

40. Domeniul legilor organice este foarte clar delimitat prin textul Constituției, art. 73 alin. (3) fiind de strictă interpretare (Decizia nr. 53 din 18 mai 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 9 noiembrie 1994), astfel încât legiuitorul va adopta legi organice numai în acele domenii. Curtea, spre exemplu, prin Decizia nr. 88 din 2 iunie 1998,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 3 iunie 1998, Decizia nr. 548 din 15 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 2 iulie 2008, sau Decizia nr. 786 din 13 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 12 iunie 2009, a stabilit că „este posibil ca o lege organică să cuprindă, din motive de politică legislativă, și norme de natura legii ordinare, dar fără ca aceste norme să capete natură de lege organică, întrucât, altfel, s-ar extinde domeniile rezervate de Constituție legii organice. De aceea, printr-o lege ordinară se pot modifica dispoziții dintr-o lege organică, dacă acestea nu conțin norme de natura legii organice, întrucât se referă la aspecte care nu sunt în directă legătură cu domeniul de reglementare a legii organice. În consecință, criteriul material este cel definitoriu pentru a analiza apartenența sau nu a unei reglementări la categoria legilor ordinare sau organice”.

41. În cauza de față, însă, Curtea constată că legea supusă controlului de constituționalitate, respectiv Legea pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990, este o lege cu caracter ordinar, îndeplinind cerința criteriului material, întrucât conține norme care nu se încadrează în ipotezele prevăzute expres de art. 73 alin. (3) din Constituție, normă de strictă interpretare și aplicare. Legea fundamentală nu cuprinde dispoziții exprese și nici nu impune reglementarea regimului societăților prin norme de natura legii organice. Potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, persoanele care semnează actul constitutiv al societății, precum și persoanele care au un rol determinant în constituirea societății sunt considerate fondatori ai acesteia. În doctrină s-a arătat că actul constitutiv îndeplinește funcții multiple: exprimă voința de asociere a părților (*funcția constitutivă*), atestă condițiile și limitele asocierii (*funcția probatorie*) și este un înscris necesar îndeplinirii operațiunilor de înregistrare a societății comerciale în registrul comerțului (*funcția operațională*). În virtutea funcțiilor constitutivă și probatorie, care vizează voința de asociere a părților și condițiile și limitele asocierii acestora, actul constitutiv trebuie să adapteze voința de asociere a fondatorilor normelor legale care stabilesc regimul juridic aplicabil diferitelor forme de societate. Printre limitele dreptului de asociere în vederea exercitării unei activități economice se regăsește cea prevăzută de art. 6 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 referitoare la interdicția anumitor persoane de a dobândi calitatea de fondatori, deci de a se asocia în vederea constituirii unei societăți.

42. Legea supusă controlului de constituționalitate modifică aceste dispoziții legale, stabilind sfera de incidență a interdicției privind calitatea de fondatori ai societăților cu privire la (i) persoanele incapabile, potrivit legii, respectiv (ii) persoanele cărora li s-a interzis prin hotărâre judecătorească definitivă dreptul de a exercita calitatea de fondator ca pedeapsă complementară a condamnării pentru o serie de infracțiuni expres determinate.

43. Modificarea vizează cea de-a doua ipoteză, norma criticată iterând în legea civilă efectul aplicării unei pedepse penale complementare, reglementate de legea penală (art. 66 din Codul penal) în baza căreia se pronunță o hotărâre judecătorească de condamnare. Legea civilă nu prevede o nouă pedeapsă penală complementară, ci doar circumscrie sfera persoanelor care nu pot dobândi calitatea de fondatori ai unor societăți. Cu alte cuvinte, legea are ca obiect de reglementare un element esențial pentru activitatea societăților, și anume o limită a libertății economice, consacrate de art. 45 din Constituție, mai precis a dreptului de asociere în vederea exercitării unei activități economice, ca efect al aplicării unei pedepse penale complementare, nicidecum pedeapsa complementară în sine, care este prevăzută de art. 66 alin. (1) lit. g) din Codul penal („*dreptul de a ocupa funcția, de a exercita*

profesia sau meseria ori de a desfășura activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii”), lege cu caracter organic.

44. Potrivit art. 173 din Codul penal, precum și celor reținute prin Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 (paragraful 47), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 20 mai 2014, în sensul că art. 1 alin. (1) din Codul penal stabilește că legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni, motiv pentru care în absența unei incriminări nu se poate vorbi despre o lege penală, se observă că în conținutul normativ al dispozițiilor criticate nu sunt incriminate fapte care constituie infracțiuni și nici pedepse noi (principale, complementare sau accesorii), ci doar consecințele juridice pe care o condamnare penală le are în sfera dreptului civil, respectiv în planul statutului juridic al fondatorilor unei societăți comerciale.

45. Așa fiind, Curtea constată că legea nu se circumscrie domeniului prevăzut la art. 73 alin. (3) lit. h), nereglementând infracțiuni, pedepse sau regimul executării acestora, ci îmbracă **forma unei norme cu caracter ordinar, astfel că, prin raportare la criteriul material, Parlamentul a adoptat actul normativ ca lege ordinară, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituție.**

46. *Analiza criticilor de neconstituționalitate intrinsecă.* O primă critică vizează lipsa de predictibilitate a textului de lege modificator, cu consecința încălcării art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece prevede că nu poate avea calitatea de fondator al unei societăți persoana căreia i s-a interzis expres acest drept prin hotărâre judecătorească definitivă, ca pedeapsă complementară a condamnării pentru infracțiunile prevăzute în cuprinsul normei criticate, în condițiile în care printre pedepsele complementare reglementate la art. 66 alin. (1) lit. a)—o) din Codul penal nu se regăsește pedeapsa complementară constând în interzicerea dreptului de a exercita calitatea de fondator, iar pedeapsa complementară prevăzută de art. 66 alin. (1) lit. g), cea referitoare la interzicerea exercitării dreptului „de a ocupa funcția, de a exercita profesia sau meseria ori de a desfășura activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii”, nu se suprapune decât parțial cu situația în care persoanele condamnate s-au folosit de calitatea de fondatori pentru a săvârși infracțiuni din categoriile enumerate de lege.

47. În primul rând, Curtea reține cele statuate în jurisprudența sa, respectiv că „alegerea liberă a profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă nu poate fi interpretată în sensul că orice persoană oricând poate opta pentru exercitarea unei profesii ori a unei meserii sau pentru alegerea oricărui loc de muncă fără a avea pregătirea și calificarea corespunzătoare ori fără a face dovada că a obținut avizul, autorizația sau atestatul, în cazul în care pentru exercitarea unei profesii sau meserii se cere, pe lângă absolvirea studiilor ori calificarea necesară, și acest lucru” (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 545 din 7 decembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 25 ianuarie 2005). În mod similar, opțiunea unei persoane de a se asocia cu o altă persoană în vederea constituirii unei societăți care să desfășoare activități economice producătoare de profit trebuie să respecte rigorile legii, însăși norma constituțională care consacră libertatea economică statuând că accesul liber al persoanei la o activitate economică, liberă inițiativă și exercitarea acestora sunt garantate „*în condițiile legii*”. Deși natura juridică a societății este una contractuală, societatea având ca fundament acordul de voință al părților de a se asocia, în scopul realizării de acte de comerț și al obținerii, pe această cale, a unui profit, opțiunea lor poate fi condiționată de satisfacerea anumitor cerințe care, dacă sunt proporționale și rezonabile, nu pot fi privite ca îngărdiri ale libertății economice. Activitatea economică se bucură de protecția constituțională a art. 45, astfel că, în virtutea principiului libertății de asociere, asociații își pot alege în mod liber obiectul de activitate și forma

de asociere, însă exercitarea sa trebuie să se desfășoare într-un cadru organizat, în conformitate cu reguli prestabilite, sub control judecătoresc sau administrativ al organelor competente, reguli a căror respectare trebuie asigurată inclusiv prin aplicarea unor măsuri restrictive/interdicții, de natură a asigura tocmai libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, probitatea morală a asociațiilor și garanția ocrotirii drepturilor și intereselor persoanelor fizice și juridice beneficiare ale activității economice desfășurate de societate (*ad similibus*, în domeniul unei profesii liberale, este Decizia nr. 806 din 9 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 29 din 17 ianuarie 2007).

48. În al doilea rând, Curtea constată că pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi poate fi aplicată dacă, față de natura și gravitatea infracțiunii, împrejurările cauzei și persoana infractorului, instanța reține că, pe lângă pedeapsa principală (închisoarea sau amenda), este necesară și dispunerea unei atari sancțiuni. Această pedeapsă se dispune indiferent de cuantumul pedepsei principale, însă **stabilirea drepturilor al căror exercițiu este interzis trebuie să decurgă din natura faptei**. Limitarea exercițiului unor drepturi are ca scop prevenirea săvârșirii de infracțiuni, astfel că măsura aplicată trebuie să fie necesară, adecvată și proporțională cu realizarea acestui scop.

49. Așa fiind, conduita ilicită cu consecințe grave sub aspectul răspunderii penale, manifestată în calitatea de fondator al unei societăți, reprezintă elementul obiectiv de diferențiere în cadrul categoriei de persoane cu vocație generală la exercitarea dreptului de asociere în vederea constituirii de societăți și reprezintă, totodată, un motiv justificat și suficient pentru legiuitor de a institui interdicția dobândirii unei atari calități. Cu alte cuvinte, **condamnarea definitivă** pentru săvârșirea unei infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii, infracțiuni de corupție, delapidare, infracțiuni de fals în înscrisuri, evaziune fiscală, infracțiuni prevăzute de Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau pentru infracțiunile prevăzute de Legea nr. 31/1990 **constituie, în temeiul art. 66 alin. (1) lit. g) din Codul penal, un motiv de condamnare la pedeapsa complementară a interzicerii exercitării dreptului de a desfășura activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii**, respectiv pierderea calității de fondator al societății. Ulterior condamnării, **operând interdicția reglementată de art. 6 alin. (2) din Legea nr. 31/1990, pedeapsa complementară produce efecte în plan civil, determinând sancțiunea civilă care împiedică persoana în cauză să redobândească statutul de fondator** pe toată durata în care condamnarea produce efecte juridice.

50. Prin urmare, interdicția dobândirii calității de fondator intervine doar în condițiile și situațiile enumerate expres și limitativ de art. 6 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 și reprezintă consecința condamnării persoanei printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru fapte sau infracțiuni care se află în legătură de cauzalitate directă cu activitatea comercială desfășurată. Curtea apreciază că **doar această legătură determinantă, avută în vedere de instanță la momentul pronunțării hotărârii de condamnare, justifică aplicarea pedepsei complementare** constând în interzicerea dreptului de a exercita calitatea de fondator și, ulterior, aplicarea măsurii restrictive de acces la o activitate economică în calitate de fondator al unei societăți. Altfel spus, **consecințele penale și extrapenale constând în interzicerea exercitării unui drept fundamental (libertatea economică) nu pot decurge decât din natura infracțiunii comise, iar legătura directă între activitatea desfășurată și infracțiune**

(„activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii”) poate fi constatată doar de instanța judecătorească competentă să soluționeze cauza penală.

51. În concluzie, răspunzând criticii de neconstituționalitate formulate, Curtea constată că toate consecințele extrapenale care derivă dintr-o condamnare nu reprezintă altceva decât efecte juridice inerente unei hotărâri judecătorești de condamnare pe care legea extrapenală le consacră în domeniul ei specific de incidență, iar aplicarea acestor consecințe extrapenale operează în baza dispozițiilor Codului penal, partea generală. Faptul că legea specială, extrapenală, folosește o sintagmă precum „*dreptul de a exercita calitatea de fondator ca pedeapsă complementară*” nu înseamnă că aceasta poate completa/modifica/deroga de la dispozițiile Codului penal, fiind circumscrise pedepsei complementare prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. g) referitoare la „*dreptul [...] de a desfășura activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii*”.

52. Pentru toate aceste argumente, Curtea apreciază că **prevederile legale criticate respectă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5)**, sub aspectul condițiilor de claritate și predictibilitate, fiind edictate cu respectarea normelor de tehnică legislativă.

53. În ceea ce privește pretinsa încălcare, prin legea contestată, a dispozițiilor art. 11 din Constituție, Curtea reține că, într-adevăr, România a ratificat Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției și Convenția penală privind corupția, prin Legea nr. 365/2004 pentru ratificarea Convenției Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 903 din 5 octombrie 2004, și, respectiv, Legea nr. 27/2002 pentru ratificarea Convenției penale privind corupția, adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 30 ianuarie 2002, care obligă statele semnatare să adopte măsuri legislative, de domeniul dreptului penal sau extrapenal, care să prevină și să combată diferitele forme ale corupției. Aceste convenții lasă însă la latitudinea statelor alegerea mijloacelor de combatere a fenomenului ilicit reglementat, fără a le impune, în mod expres, prevederea în legislația națională a anumitor infracțiuni sau norme extrapenale, într-o anumită manieră sau cu un conținut prestabilit (a se vedea Decizia nr. 412 din 14 iunie 2017 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din data de 25 iulie 2017).

54. În lumina celor expuse, Curtea consideră că argumentele reținute de Curte în legătură cu politica penală a statului sunt a fortiori aplicabile în materie extrapenală, legiuitorul, în limitele marjei de apreciere de care se bucură, fiind liber să impună reguli privind statutul juridic fondatorilor unei societăți, inclusiv să modifice, să completeze sau să abroge condiții ce țin de dobândirea calității de fondator.

55. Pentru aceste motive, Curtea constată că modificarea dispozițiilor art. 6 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 nu este de natură a încălca dispozițiile constituționale referitoare la obligația statului român de a îndeplini întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte, prevăzute la art. 11 din Legea fundamentală.

56. În ceea ce privește critica referitoare la faptul că, în privința persoanelor care ocupă funcții sau demnități publice și care sunt condamnate pentru infracțiunile enumerate de lege se elimină standardul de integritate, astfel că acestea nu vor mai fi vizate de interdicția exercitării dreptului de a fonda o societate, Curtea reiterează argumentele formulate anterior, potrivit cărora consecințele extrapenale constând în interzicerea exercitării unui drept fundamental (libertatea economică) nu pot decurge decât din natura infracțiunii comise, iar legătura directă între

activitatea desfășurată și infracțiune („activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii”) poate fi constatată doar de instanța judecătorească competentă să soluționeze cauza penală. Așadar, o legătură determinantă care justifică aplicarea pedepsei complementare constând în interzicerea dreptului de a exercita calitatea de fondator și, ulterior, aplicarea măsurii restrictive de acces la o activitate economică în calitate de fondator al unei societăți există doar în cazul în care persoana condamnată a săvârșit infracțiunea folosindu-se de activitatea desfășurată în calitate de fondator al unei societăți. Deținerea oricărei alte calități/funcții sau exercitarea oricărei alte profesii/meserii/ocupații de care persoana condamnată s-a folosit pentru comiterea infracțiunii atrage aplicarea pedepsei complementare corespunzătoare, respectiv interzicerea dreptului de a exercita respectivele activități.

57. În ceea ce privește invocarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5), precum și a considerentelor Deciziei nr. 582 din 20 iulie 2016, paragraful 53, potrivit cărora „Conceptul *statului de drept*, consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituție, presupune, pe de o parte, capacitatea statului de a asigura cetățenilor servicii publice de calitate și de a crea mijloacele pentru a spori încrederea acestora în instituțiile și autoritățile publice. Aceasta presupune obligația statului de a

impune standarde etice și profesionale, în special celor chemați să îndeplinească activități ori servicii de interes public și, cu atât mai mult, celor care înfăptuiesc acte de autoritate publică, adică pentru acei agenți publici sau privați care sunt investiți și au abilitarea de a invoca autoritatea statului în îndeplinirea anumitor acte sau sarcini. Statul este dator să creeze toate premisele — iar cadrul legislativ este una dintre ele — pentru exercitarea funcțiilor sale de către profesioniști care îndeplinesc criterii profesionale și de probitate morală [...]”, Curtea reține că, pe lângă instituirea unor standarde etice și profesionale, statul este, în egală măsură, obligat să asigure cetățenilor săi exercitarea drepturilor și libertăților consacrate de Legea fundamentală. Așa fiind, Curtea constată că, reglementând materia accesului la o activitate economică, **legiuitorul a acționat în marja sa de apreciere și a stabilit, pe de o parte, standardele de integritate aplicabile constituirii unor societăți, persoane juridice de drept privat, și, pe de altă parte, garanțiile legale pentru exercitarea acestui drept fundamental, în virtutea obligației sale constituționale, prevăzute de art. 45 din Legea fundamentală.**

58. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și constată că dispozițiile Legii pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 iulie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

★

OPINIE SEPARATĂ

În dezacord cu soluția pronunțată, cu majoritate de voturi, de Curtea Constituțională, **formulez prezenta opinie separată, considerând că sesizarea de neconstituționalitate formulată de Președintele României se impunea a fi admisă și să se constate că Legea pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990 supusă controlului de constituționalitate contravine prevederilor art. 61, 75 și 76 din Constituție**, pentru argumentele ce vor fi expuse în continuare:

Art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește persoanele care pot fi considerate fondatori ai unei societăți comerciale în alin. (1) și condițiile de reputație și onorabilitate ce trebuie îndeplinite de

aceste persoane în alin. (2). Astfel, nu pot fi fondatori ai unei societăți comerciale persoanele care au fost condamnate penal definitiv pentru anumite infracțiuni care, în principiu, pot afecta patrimoniul sau încrederea celorlalți participanți la viața economică. Trebuie precizat că aceste condiții de reputație și onorabilitate, ce se constituie într-o veritabilă incapacitate specială de folosință pentru persoanele care au săvârșit infracțiunile prevăzute de art. 6 alin. (2) și care le fac nedemne de a avea calitatea de fondatori într-o societate comercială, nu sunt impuse și celorlalte tipuri de asociații din cadrul unei societăți.

Inițiativa legislativă, confirmată de camera parlamentară primă sesizată (Senat), și-a propus eliminarea dintre aceste

condiții de onorabilitate a interdicției de a fi fondator cu referire doar la persoanele condamnate pentru infracțiuni de corupție, păstrând toate celelalte elemente ale interdicției existente.

Camera decizională (Camera Deputaților) a schimbat radical concepția generală a condițiilor de onorabilitate și a modificat esențial conținutul normativ al respectivei dispoziții prin transformarea interdicției generale, care viza toate persoanele condamnate pentru anumite tipuri de infracțiuni, într-o interdicție cu domeniu de aplicare limitat și circumstanțiat doar la persoanele cărora li s-a interzis explicit, exclusiv printr-o pedeapsă complementară, posibilitatea de a fi fondator al unei societăți comerciale. O astfel de modificare a conținutului normativ și a filozofiei generale ale legii prin prisma obiectivului urmărit de legiuitor este de natură să încalce principiul bicameralismului, așa cum a fost acesta explicat și dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale.

Așa cum se arată și în opinia majoritară, principiul bicameralismului presupune întrunirea cumulativă a două criterii, și anume: a) existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și b) existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. În timp, la aceste două criterii, jurisprudența Curții Constituționale a adăugat un al treilea criteriu, prin necesitatea raportării la scopul legii, în sensul de voință politică a autorilor propunerii legislative sau de filosofie, de concepție originară a actului normativ (a se vedea în acest sens deciziile Curții Constituționale nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, Decizia nr. 413 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, și Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011, respectiv Decizia nr. 62 din 7 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 3 martie 2017, Decizia nr. 514 din 5 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 857 din 31 octombrie 2017, și Decizia nr. 62 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 2 mai 2018). Altfel spus, Curtea Constituțională este cea care a stabilit că, în cadrul procesului legislativ caracterizat prin bicameralism, modificările și completările pe care Camera decizională le poate aduce proiectului de lege sau propunerii legislative adoptate de prima Cameră sesizată trebuie să se raporteze la materia avută în vedere de inițiator și la concepția generală reglementată de prima Cameră în acord cu scopul legii. Altminteri, se ajunge la situația ca o singură Cameră, și anume Camera decizională, să legifereze în mod exclusiv, ceea ce contravine principiului bicameralismului (a se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 472 din 22 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 336 din 30 aprilie 2008).

Legea supusă controlului de constituționalitate în prezenta cauză realizează tocmai o astfel de schimbare majoră, de concepție generală a legii, prin modificări importante de conținut care, pe de o parte, alterează voința originară a inițiatorului, iar pe de altă parte nu aveau cum să fi fost avute în vedere și nici nu au fost dezbătute de prima cameră sesizată. Ține de obiectul esențial al acestei reglementări (incapacitatea de a fi fondator al

unei societăți comerciale a persoanelor care nu dispun de bonitate și onorabilitate) faptul de a ști dacă pot sau nu să fie fondatori ai unei societăți comerciale orice persoane care au fost anterior condamnate pentru infracțiuni ce vizează patrimoniul sau încrederea egalilor/partenerilor lor sau doar anumite persoane, care fac obiectul unei interdicții circumstanțiate și precizată printr-o pedeapsă complementară dispusă printr-o hotărâre judecătorească definitivă. Prin schimbarea principială a abordării acestui aspect important pentru constituirea oricărei societăți comerciale, camera decizională a adoptat o lege al cărei conținut normativ nu a fost și nu avea cum să fie avut în vedere, dezbătut și aprobat de camera primă sesizată.

Contrar opiniei majoritare apreciez că pentru respectarea principiului bicameralismului nu este suficient să fie respectat doar al treilea criteriu stabilit de jurisprudența Curții Constituționale și acela doar în coordonatele sale generale. A susține, precum în opinia majoritară, că este suficient faptul că intenția legiuitorului a fost aceeași în cadrul ambelor camere parlamentare, anume aceea de a diminua standardele de integritate și onorabilitate aplicabile doar fondatorilor societăților, nu acoperă existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și existența unei configurații semnificativ diferite a normei juridice vizate. În viziunea camerei prime sesizate această diminuare a fost considerată a fi suficientă prin eliminarea infracțiunilor de corupție și păstrarea interdicției cu titlu general, în vreme ce, în viziunea camerei decizionale, nu infracțiunile de corupție trebuiau eliminate din rândul cauzelor de incapacitate specială de folosință, ci modalitatea în care operează aceasta în concret, anume nu ca efect al oricărei condamnări pentru săvârșirea acelor infracțiuni, ci numai dacă în cauzele penale respective s-a pronunțat o pedeapsă complementară referitoare la interzicerea desfășurării activității de care respectiva persoană condamnată s-a folosit pentru săvârșirea acelei infracțiuni. Dat fiind că, în practică, instanțele judecătorești pronunță pedepsele complementare printr-o referire generică la prevederile art. 66 alin. (1) lit. g) din Codul penal, și nu prin precizarea în concret a conduitei ce se interzice în fiecare caz în parte, această nouă viziune legislativă este echivalentă cu o desființare *de facto* a acestei cauze de incapacitate specială de folosință și revine la a spune că la nivelul Camerei decizionale a operat o schimbare radicală a legii pe care prima cameră sesizată nu avea cum să o dezbată. Bicameralismul nu înseamnă că ambele camere trebuie să adopte soluții legislative identice, dar nici nu poate însemna că fiecare cameră parlamentară adoptă texte normative distincte pentru atingerea unui obiectiv comun.

Neconstituționalitatea extrinsecă determină neconstituționalitatea legii în ansamblu și face inutilă analiza intrinsecă a textului normativ.

Având în vedere toate aspectele relevate anterior, considerăm că, **în cauză, s-ar fi impus ca sesizarea de neconstituționalitate formulată de Președintele României să fie admisă și să se constate că Legea pentru modificarea alin. (2) al art. 6 din Legea societăților nr. 31/1990 supusă controlului de constituționalitate contravine prevederilor art. 61, 75 și 76 din Constituție.**

Judecător,

Elena-Simina Tănăsescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN

privind aprobarea Catalogului oficial al soiurilor de plante de cultură din România pentru anul 2019

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 5.215 din 25.06.2019 al Institutului de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor,

în temeiul prevederilor art. 29 alin. (1) și ale art. 34 alin. (2) lit. h) din Legea nr. 266/2002 privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor și a materialului săditor, precum și testarea și înregistrarea soiurilor de plante, republicată,

în temeiul prevederilor art. 9 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigridină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Catalogul oficial al soiurilor de plante de cultură din România pentru anul 2019, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Petre Daea

București, 8 iulie 2019.
Nr. 383.

---

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 635 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

MINISTERUL TRANSPORTURILOR

ORDIN

pentru aprobarea Normelor privind aplicarea la nivel național a prevederilor art. 8 alin. (4) din Regulamentul (UE) nr. 598/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de stabilire a normelor și a procedurilor cu privire la introducerea restricțiilor de operare referitoare la zgomot pe aeroporturile din Uniune în cadrul unei abordări echilibrate și de abrogare a Directivei 2002/30/CE, a Procedurilor de exceptare a aeronavelor cu o marjă mică de conformitate, înmatriculate în țări în curs de dezvoltare, de la aplicarea restricțiilor de operare referitoare la zgomot instituite pe aeroporturile din România, precum și a Procedurilor de autorizare a unor operațiuni individuale efectuate pe aeroporturile din România cu aeronave cu o marjă mică de conformitate

În temeiul prevederilor art. 3 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 639/2018 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 598/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de stabilire a normelor și a procedurilor cu privire la introducerea restricțiilor de operare referitoare la zgomot pe aeroporturile din Uniune în cadrul unei abordări echilibrate și de abrogare a Directivei 2002/30/CE și ale art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 21/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Normele privind aplicarea la nivel național a prevederilor art. 8 alin. (4) din Regulamentul (UE) nr. 598/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de stabilire a normelor și a procedurilor cu privire la introducerea restricțiilor de operare referitoare la zgomot pe aeroporturile din Uniune în cadrul unei abordări echilibrate și de abrogare a Directivei 2002/30/CE, cuprinse în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Se aprobă Procedurile de exceptare a aeronavelor cu o marjă mică de conformitate, înmatriculate în țări în curs de dezvoltare, de la aplicarea restricțiilor de operare referitoare la

zgomot instituite pe aeroporturile din România, cuprinse în anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Se aprobă Procedurile de autorizare a unor operațiuni individuale efectuate pe aeroporturile din România cu aeronave cu o marjă mică de conformitate, cuprinse în anexa nr. 3, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Autoritatea Aeronautică Civilă Română, administratorii aeroporturilor și operatorii aeriени vor lua măsurile necesare ducerii la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul transporturilor,
Dragoș-Virgil Titea,
secretar de stat

București, 16 iulie 2019.
Nr. 1.043.

ANEXA Nr. 1

NORME

privind aplicarea la nivel național a prevederilor art. 8 alin. (4) din Regulamentul (UE) nr. 598/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de stabilire a normelor și a procedurilor cu privire la introducerea restricțiilor de operare referitoare la zgomot pe aeroporturile din Uniune în cadrul unei abordări echilibrate și de abrogare a Directivei 2002/30/CE

Art. 1. — Prezentele norme stabilesc procedurile de urmat în cazul în care pe un aeroport din România se introduce o restricție de operare constând în retragerea din operare a aeronavelor cu o marjă mică de conformitate.

Art. 2. — În sensul prezentelor norme, termenii de mai jos au următorul înțeles:

1. „acțiune având legătură cu zgomotul” — înseamnă orice măsură care are un impact asupra situației zgomotului din vecinătatea aeroporturilor, pentru care se aplică principiile abordării echilibrate, inclusiv alte acțiuni diferite de cele

operaționale, care pot afecta numărul persoanelor expuse la zgomotul produs de aeronave;

2. „aeroport” — înseamnă un aeroport care are mai mult de 50.000 de mișcări de aeronave civile pe an calendaristic (o mișcare însemnând o decolare sau o aterizare), pe baza mediei numărului de mișcări din ultimii trei ani calendaristici înainte de evaluarea zgomotului;

3. „aeronavă cu o marjă mică de conformitate” — înseamnă o aeronavă civilă care este certificată conform limitelor stabilite în volumul 1 partea II capitolul 3 din anexa nr. 16 la Convenția privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la

7 decembrie 1944 (denumită în continuare *Convenția de la Chicago*), cu o marjă cumulată de mai puțin de 8 EPNdB (zgomot perceput efectiv, în decibeli) pe parcursul unei perioade de tranziție care expiră la 14 iunie 2020 și cu o marjă cumulată de mai puțin de 10 EPNdB după încheierea respectivei perioade de tranziție, marja cumulată fiind exprimată în EPNdB și obținută prin însumarea marjelor individuale (de exemplu, diferențele dintre nivelul de zgomot certificat și nivelul de zgomot maxim admis) la fiecare dintre cele trei puncte de referință pentru măsurarea zgomotului definite în volumul 1 partea II capitolul 3 din anexa nr. 16 la Convenția de la Chicago;

4. „restricție de operare” — înseamnă o acțiune având legătură cu zgomotul prin care se limitează sau se reduce capacitatea operațională a unui aeroport, inclusiv restricțiile de operare care vizează retragerea din operare a aeronavelor cu o marjă mică de conformitate pe anumite aeroporturi, precum și restricțiile de operare parțiale, care se aplică, de exemplu, pe o perioadă de timp determinată din timpul zilei sau numai pentru anumite piste ale aeroportului;

5. „certificat de zgomot” — document emis de o autoritate competentă care atestă conformarea cu standardele de certificare acustice aplicabile.

Art. 3. — În cazul în care, în conformitate cu art. 8 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 598/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de stabilire a normelor și a procedurilor cu privire la introducerea restricțiilor de operare referitoare la zgomot pe aeroporturile din Uniune în cadrul unei abordări echilibrate și de abrogare a Directivei 2002/30/CE [Regulamentul (UE) nr. 598/2014], pentru un aeroport din România se emite de către autoritatea pentru protecția mediului responsabilă cu stabilirea restricțiilor de operare referitoare la zgomot un preaviz de șase luni referitor la introducerea unei restricții de operare privind retragerea din operare a aeronavelor cu o marjă mică de conformitate, administratorul de aeroport întreprinde următoarele acțiuni:

a) în termen de 5 zile calendaristice de la data emiterii preavizului sus-menționat, informează operatorii aerieni care operează pe aeroportul respectiv cu aeronave cu o marjă mică de conformitate că timp de 6 luni de la data emiterii preavizului pot opera un număr de zboruri cu aeronave cu o marjă mică de conformitate cel mult egal cu cel efectuat în aceeași perioadă a anului precedent;

b) în termen de 10 zile calendaristice de la data emiterii preavizului sus-menționat, transmite către Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR) următoarele informații despre măsurile nou-stabilite cu privire la restricțiile de operare pe aeroportul respectiv pentru aeronave cu o marjă mică de conformitate:

1. lista și datele de contact ale operatorilor care efectuează zboruri cu aeronave cu o marjă mică de conformitate pe aeroportul respectiv;

2. numărul de mișcări anuale ale fiecărui operator aerian efectuate cu aeronave cu o marjă mică de conformitate, defalcate pe: tip de operațiune (aterizare sau decolare), perioadă a zilei (conform legislației privind cartarea zgomotului în vigoare), procedură de aterizare sau decolare utilizată (traietorie de aterizare sau decolare utilizată);

3. ca urmare a restricțiilor de operare stabilite, numărul maxim de mișcări anuale permise a se efectua cu aeronave cu o marjă mică de conformitate, defalcate pe: tip de operațiune (aterizare sau decolare), perioadă a zilei (conform legislației

privind cartarea zgomotului), procedură de aterizare sau decolare utilizată (traietorie de aterizare sau decolare utilizată);

4. alte informații pe care AACR le consideră necesare în procesul de elaborare a graficului cu rata de retragere din operare a aeronavelor cu o marjă mică de conformitate pe aeroportul respectiv.

Toate informațiile transmise la AACR sunt rezultate din procesul de evaluare, consultare și stabilire a restricțiilor noi de operare, prevăzut la art. 6 paragrafele (1) și (2) din Regulamentul (UE) nr. 598/2014, în care au fost luate în considerare datele în vigoare privind: numărul anual de mișcări de aeronave (inclusiv cele efectuate cu aeronave cu o marjă mică de conformitate) și perioada din zi în care acestea se efectuează, procedurile de aterizare și decolare (traietoriile de aterizare și decolare) etc.;

c) în termen de 2 zile calendaristice de la data emiterii preavizului, emite o bază de NOTAM (Notice to Airmen/Aviz către navigatori) cu privire la introducerea restricției de operare și declanșează procedura de publicare în AIP (Aeronautical Information Publication/Publicație de informare aeronautică) România a acestei restricții.

Art. 4. — După primirea informațiilor de la administratorul de aeroport, AACR întreprinde următoarele acțiuni:

a) în termen de 5 zile, solicită informații cu privire la structura flotei, din punctul de vedere al certificatelor de zgomot ale aeronavelor pe care le dețin, de la operatorii aerieni care efectuează pe aeroportul respectiv operațiuni de zbor cu aeronave cu marjă mică de conformitate;

b) pe baza informațiilor de la lit. a) și a informațiilor de la art. 3 lit. b), în termen de 30 de zile de la primirea informațiilor solicitate, stabilește graficul anual cu rata de retragere din operare pe aeroportul respectiv a aeronavelor cu o marjă mică de conformitate. Rata anuală nu trebuie să depășească 25% din numărul zborurilor cu astfel de aeronave efectuate de fiecare operator aerian pe aeroportul respectiv;

c) cu 60 de zile înainte de data de intrare în vigoare a restricțiilor privind retragerea din operare a aeronavelor cu o marjă mică de conformitate, comunică fiecărui operator aerian afectat de restricție, precum și administratorilor de aeroport graficul anual cu rata de retragere a aeronavelor cu o marjă mică de conformitate de pe aeroportul respectiv.

Art. 5. — Administratorul aeroportului unde s-a introdus restricția de operare are obligația de a monitoriza respectarea graficului de retragere a aeronavelor cu o marjă mică de conformitate de către fiecare operator aerian afectat, precum și de a notifica AACR, Ministerul Transporturilor și Garda de Mediu cu privire la orice nerespectare a acestuia.

Art. 6. — În cazul în care un operator aerian care face obiectul restricției și care efectuează curse regulate nu respectă graficul de retragere menționat la art. 4 lit. b), Ministerul Transporturilor, prin Direcția transport aerian, poate suspenda/limita autorizația de operare emisă către acesta, în conformitate cu acordul aerian bilateral încheiat de România cu statul de proveniență al operatorului.

Art. 7. — În cazul operatorilor aerieni care efectuează curse neregulate, AACR va condiționa acordarea autorizației de operare de respectarea de către operatorii a graficului anual de retragere din operare a aeronavelor cu o marjă mică de conformitate deținute de aceștia.

P R O C E D U R I

de exceptare a aeronavelor cu o marjă mică de conformitate, înmatriculate în țările în curs de dezvoltare, de la aplicarea restricțiilor de operare referitoare la zgomot instituite pe aeroporturile din România

Art. 1. — În conformitate cu art. 9 din Regulamentul (UE) nr. 598/2014, aeronavele cu o marjă mică de conformitate înmatriculate în țările în curs de dezvoltare pot fi exceptate de la aplicarea restricțiilor de operare referitoare la zgomot instituite pe un aeroport din România.

Art. 2. — Operatorul aerian dintr-o țară în curs de dezvoltare care intenționează să efectueze un zbor cu o aeronavă cu o marjă mică de conformitate pe unul dintre aeroporturile din România unde s-a impus o restricție de operare pentru astfel de aeronave va transmite Direcției transport aerian (DTA) din cadrul Ministerului Transporturilor o cerere de exceptare care să conțină următoarele informații:

a) numele, codul ICAO, adresa sediului principal al afacerilor, numărul de telefon/fax, adresa de e-mail ale operatorului aerian;

b) tipul și înmatricularea aeronavei/aeronavelor pentru care se solicită exceptarea;

c) rutele de operare/programul de zbor pe aeroportul din România.

Art. 3. — Cererea prevăzută la art. 2 va avea anexate următoarele documente:

a) declarație pe propria răspundere a operatorului aerian că a efectuat zboruri cu aeronava respectivă pe un aeroport din Uniunea Europeană, după data de 13.06.2011, însoțită de documente justificative;

b) certificatul de operator aerian;

c) certificatul de înmatriculare al aeronavei pentru care se solicită exceptarea;

d) certificatul de zgomot al aeronavei, emis în conformitate cu standardele specificate în volumul 1 partea II capitolul 3 din anexa nr. 16 la Convenția de la Chicago;

e) declarație din partea autorității de înmatriculare din care să rezulte că aeronava este înmatriculată în același stat începând cu anul 2011.

Art. 4. — Cererea prevăzută la art. 2 se transmite de către operatorul aerian cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte de data stabilită pentru începerea operării.

Art. 5. — DTA analizează cererea depusă de către operatorul aerian și emite decizia privind acordarea/neacordarea excepției solicitate, în termen de 7 zile calendaristice de la primirea acesteia. Decizia se poate emite pentru un zbor, o serie de zboruri sau o perioadă de timp.

Art. 6. — În situația în care DTA consideră că documentația depusă nu este completă sau este insuficientă pentru luarea unei decizii, aceasta poate solicita operatorului aerian completarea documentației, furnizarea de informații suplimentare sau clarificări.

Art. 7. — În situația prevăzută la art. 6, decizia DTA menționată la art. 5 se va emite în termen de 7 zile calendaristice de la data depunerii de către operatorul aerian a documentelor, informațiilor și clarificărilor solicitate.

Art. 8. — DTA informează imediat autoritățile competente din celelalte state membre ale Uniunii Europene, administratorul aeroportului pe care urmează să se efectueze zborul/zborurile, precum și Comisia Europeană referitor la orice decizie privind acordarea unei excepții conform prezentei proceduri.

Art. 9. — Prin *fară în curs de dezvoltare*, în sensul prezentei proceduri, se înțelege orice stat clasificat în acest mod de către Fondul Monetar Internațional, exceptând statele membre ale Uniunii Europene.

P R O C E D U R I

de autorizare a unor operațiuni individuale efectuate pe aeroporturile din România, cu aeronave cu o marjă mică de conformitate

Art. 1. — În conformitate cu art. 10 din Regulamentul (UE) nr. 598/2014, pe aeroporturile din România pot fi autorizate, cu caracter excepțional, operațiuni individuale efectuate cu aeronave cu o marjă mică de conformitate care în condiții normale nu ar putea să mai fie operate având în vedere dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 598/2014.

Art. 2. — Autorizația se emite de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR) numai în cazul:

a) zborurilor care prin natura lor excepțională ar face nerezonabilă neacordarea unei autorizații, astfel:

(i) zborurile pentru transportul, în misiuni oficiale, al unui monarh în funcție și al membrilor apropiați ai familiei acestuia, al șefilor de stat, al șefilor de guvern și al miniștrilor, dacă statutul zborului este indicat corespunzător în planul de zbor;

(ii) zborurile de căutare și salvare, autorizate de autoritățile competente;

(iii) zborurile umanitare, de evacuare medicală, de transport cargo în zone calamitate și pentru stingerea incendiilor;

(iv) zborurile aeronavelor aflate în situații de urgență din cauze tehnice sau ca urmare a unor condiții meteorologice nefavorabile, unor urgențe medicale sau a altor situații de forță majoră;

b) zborurilor nonprofit efectuate în scopul realizării unor lucrări de modificare, reparație sau întreținere a aeronavelor.

Art. 3. — (1) Cererea pentru acordarea autorizației prevăzute la art. 2 se transmite AACR de către operatorul aeronavei cu cel puțin 7 zile calendaristice înainte de data efectuării zborului și va conține următoarele informații:

a) numele, codul ICAO, adresa sediului principal al afacerilor, numărul de telefon/fax, adresa de e-mail ale operatorului aeronavei;

b) tipul și înmatricularea aeronavei pentru care se solicită autorizarea;

c) ruta și programul zborului;

d) scopul zborului/operațiunii.

(2) În cazul zborurilor pentru acordarea de ajutor umanitar, cererea prevăzută la alin. (1) poate fi transmisă cu 24 de ore înainte de data efectuării zborului.

Art. 4. — Cererea menționată la art. 3 va fi însoțită de următoarele documente:

a) certificatul operatorului aerian, după caz;

b) certificatul de zgomot al aeronavei, emis în conformitate cu standardele specificate în volumul 1 partea II capitolul 3 din anexa nr. 16 la Convenția de la Chicago;

c) declarație din partea operatorului aeronavei din care să rezulte natura excepțională a operațiunii/zborului.

Art. 5. — AACR analizează cererea depusă de către operatorul aeronavei și, cu excepția situației prevăzute la art. 3 alin. (2), emite decizia privind autorizarea/neautorizarea operațiunii/zborului, în termen de 3 zile calendaristice de la primirea acesteia.

Art. 6. — Autorizația prevăzută la art. 5 se emite pentru un singur zbor.

Art. 7. — În situația în care AACR consideră că documentația depusă nu este completă sau este insuficientă pentru luarea unei decizii, aceasta poate solicita operatorului aeronavei completarea documentației, furnizarea de informații suplimentare sau clarificări.

Art. 8. — În situația prevăzută la art. 7, decizia AACR menționată la art. 5 se va emite în termen de 3 zile calendaristice de la data depunerii de către operatorul aeronavei a documentelor, informațiilor și clarificărilor solicitate.

Art. 9. — Decizia privind acordarea/neacordarea autorizației se comunică operatorului aeronavei și administratorului aeroportului din România pe care urmează să se efectueze zborul/operațiunea.

Art. 10. — Autorizația emisă în baza prezentei proceduri se păstrează la bordul aeronavei pentru a fi prezentată la cererea autorităților competente și a administratorului aeroportului.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 225188